

Hygromia cinctella (Draparnaud, 1801) in Nederland

C. M. NECKHEIM

Poggenbeekstraat 21, 1073 JE Amsterdam

Hygromia cinctella (Draparnaud, 1801) in the Netherlands

Hygromia cinctella (Draparnaud, 1801) was recently found living in a city-park in Amsterdam. The species has probably been introduced there with plants. The population lives in an area of about one square kilometer. This is the first record for the Netherlands.

Key words: Gastropoda, Pulmonata, Helicidae, *Hygromia cinctella*, distribution, introduction, The Netherlands.

Het verspreidingsgebied van de landslak *Hygromia cinctella* (Draparnaud, 1801) ligt globaal gezien in het zuiden van Europa. Het is een bewoner van meer of minder vochtige heggen en struikgewas of bossen, die vaak gevonden wordt langs oevers van allerlei wateren. De soort komt voor in het zuiden van Frankrijk, langs de Franse zuidwestkust en in het Rhônedal tot in Zwitserland, in Italië en in het noordwesten van voormalig Joegoslavië. Daarnaast komen populaties voor in Zuidwest-Engeland (Zuid-Devon), Oostenrijk (Wenen) en Hongarije (Budapest); op deze plaatsen is de soort echter ingevoerd (Kerney, Cameron & Jungbluth, 1983; Falkner, 1990). In oktober 1995, tijdens de mollusken-inventarisatie van Amsterdam (Neckheim, 1995) werd *H. cinctella* aangetroffen in het Beatrixpark, in vochtige bosjes, langs de siervijver en op het dijklichaam van de A10 bij de Beethovenlaan. Op een afstand van iets minder dan een kilometer van elkaar werden tientallen levende en bijna allemaal volwassen dieren gevonden. Later, in november, werden ook juveniele dieren gevonden.

Begeleidende soorten zijn *Succinea putris* (Linnaeus, 1758), *Oxychilus draparnaudi* (Beck, 1837), *Vitrina pellucida* (Müller, 1774) en *Trichia hispida* (Linnaeus, 1758).

Het is aannemelijk dat de soort is ingevoerd met planten. Het Beatrixpark is namelijk in 1994 grondig gerestaureerd, waarbij veel uitheemse planten zijn ingezaaid en geplant. Of de soort zich in Nederland blijvend zal vestigen, moeten we afwachten. In Engeland lijkt *H. cinctella* zich goed te handhaven, maar niet te verspreiden (Pfleger & Chatfield, 1983).

Na advies van R. H. de Bruyne stel ik als Nederlandse naam "Gekielde loofslak" voor, naar de duidelijke witte kiel op de periferie van het huisje en gebaseerd op de richtlijnen van de "Nederlandse naamlijst" (De Bruyne et al., 1994).

Exemplaren uit het Beatrixpark zijn opgenomen in het Zoölogisch Museum in Amsterdam, en in de collecties van R. H. de Bruyne en de schrijver.

LITERATUUR

- BRUYNE, R.H. de, R.A. BANK, J.P.H.M. ADEMA & F.A. PERK, 1994. Nederlandse naamlijst van de weekdieren (Mollusca) van Nederland en België. Feestuitgave ter gelegenheid van het zestigjarig jubileum van de Nederlandse Malacologische Vereniging: 1-149. Leiden.

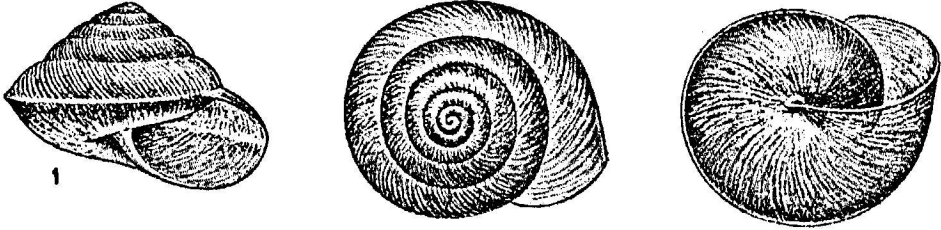

Fig. 1. *Hygromia cinctella* (Draparnaud, 1801), schelp. Naar Kerney & Cameron, 1980: pl. 18 fig. 5.

Fig. 2. *Hygromia cinctella* (Draparnaud, 1801), Amsterdam, 1995. Foto C.M. Neckheim.

FALKNER, G., 1990. Binnenmollusken. In: R. FECHTER & G. FALKNER, Die farbigen Naturführer, Weichtiere: 112-286. München.

KERNEY, M.P., & R.A.D. CAMERON, 1980. Elseviers slakkengids: 1-310. Amsterdam, Brussel.

— — & J.H. JUNGLUTH, 1983. Die Landschnecken Nord- und Mitteleuropas: 1-384. Hamburg, Berlin.

NECKHEIM, C.M., 1995. De mollusken-inventarisatie van Amsterdam en directe omgeving (1). Clausiliidae: voorlopige resultaten. — Kreukel 30: 3-5.

PFLEGER, V., & J. CHATFIELD, 1983. A guide to snails of Britain and Europe: 1-216. London.